

utredning och förslag till sådan ändring i försäkringslagens stadgande, att ansvarighetsförsäkringen skyddar även vid olycksfall, så att tredje man hålles skadeslös.

Stockholm den 24 januari 1969

Arvid Nilsson (fp)
i Lönsboda

Henry Berndtsson (fp)

Nr 319

Av herr **Werner m. fl.**, om en demokratiskt uppbyggd organisation av svenska kyrkan.

(Lika lydande med motion nr 286 i Första kammaren)

1958 års utredning kyrka—stat avlämnade sitt slutbetänkande den 14 mars 1968. Därmed avslutades den första etappen av den utredning som 1956 års riksdag begärde angående den framtida gestaltningen av förhållandet mellan staten och svenska kyrkan. Remissyttranden över utredningens omfattande material, tio delbetänkanden och ett slutbetänkande, har inkommit till den 1 januari 1969. En andra etapp av utredningsarbetet har påbörjats genom 1968 års beredning om stat och kyrka. Denna har att på grundval av det material som 1958 års utredning framlagt taga ställning i den centrala frågan om det framtida förhållandet mellan staten och svenska kyrkan. I direktiven för beredningen förutsätter statsrådet Palme, att ytterligare utredningar erfordras för genomförande av de beslut om kyrka—stat-relationen som kommer att fattas. Vissa sådana utredningar har redan igångsatts.

1958 års utredning har förutsatt att beslutet om det framtida förhållandet mellan staten och svenska kyrkan kommer att föregås av överläggningar mellan företrädare för staten och för kyrkan. I nuvarande läge saknar kyrkan organ som kan företräda den i sådana överläggningar. Varken biskopsmötet eller kyrkomötet är sålunda ett lämpligt organ för denna uppgift. Inte heller kan kyrkan vid nuvarande relation till staten själv tillsätta ett organ för överläggningarna. Att staten inte hör utse ett sådant organ åt kyrkan för förhandling med staten själv är uppenbart. Stat och kyrka måste

i enlighet med gällande konstitution gemensamt stifta den lag som möjliggör att kyrkan själv tillsätter ett demokratiskt utsett organ för överläggningar med staten.

Bästa sättet att åstadkomma ett sådant organ är att kyrkan snarast får en central kyrkostyrelse som väljes av ett reformerat, demokratiskt kyrkomöte.

I anledning av en motion vid 1968 års kyrkomöte, nr 17, av herr biskop Lindström och herr Lindelöw, har kyrkomötet, med bifall till särskilda utskottets utlåtande nr 1, i skrivelse till Kungl. Maj:t anhållit att förslag till lagstiftning om en förhandlingsduglig kyrkoorganisation förelägges nästa kyrkomöte. Härmed avser kyrkomötet uppenbarligen en organisation som förordats även av 1958 års utredning kyrka—stat och som i den allmänna debatten kommit att betraktas som naturlig och önskvärd, oavsett vilken inställning man intar till kyrka—stat-relationen.

Genomförandet av en sådan organisation är angelägen redan nu, innan staten binder sig till ett ställningstagande i frågan om den framtida gestaltningen av relationen kyrka—stat och föregriper icke på något sätt utan underlättar i stället det statliga ställningstagandet. En demokratisering av kyrkomötet och inrättandet av en kyrklig centralstyrelse är sålunda lika genomförbara och angelägna reformer vid ett fortsatt samband mellan stat och kyrka som vid en fri kyrka.

En förhandlingsduglig kyrkoorganisation bör byggas upp med församlingarna som grund och kan lämpligen tillskapas på följande sätt.

På församlingsplanet erfordras i detta sammanhang knappast några reformer. Genom den nära anslutningen till kommunallagen ger lagen om församlingsstyrelse redan nu kyrkan en demokratisk organisation på det lokala planet. En sådan är under framväxt också på stiftsplanet, på frivillig väg genom beslut i stiftet om stiftsting och stiftsråd. Denna ordning hör nu konfirmeras i lag, med bestämmelser om val från församlingarna till stiftstingen för att ernå en lämplig uppbyggnad av dessa. Härigenom vinnes också på enklaste sätt förutsättning för en demokratisk uppbyggnad även av kyrkomötet. Detta kan nämligen då — utan kategoriklyvning mellan präster och lekmän samt professorer vid de teologiska fakulteterna och utan självskrivnenhet för biskoparna — väljas direkt av stiftstingen. I fråga om de verkställande organen kan, om det visar sig lämpligt, på stiftsplanet domkapitel och stiftsråd sammansmältas till en gemensam styrelse för stiftet. Det reformerade kyrkomötet bör i sin tur välja en kyrkostyrelse, som blir kyrkans ledande verkställande organ på riksplanet, samt organ för överläggningar med staten om den framtida kyrka—stat-relationen.

Svenska kyrkan har för sin del genom kyrkomötet redan hemställt om en sådan ordning. En central kyrklig styrelse skulle också avlasta regeringen och de statliga verken åtskilligt arbete med kyrkliga detaljfrågor och är

från sådan synpunkt liksom även i övrigt från statliga utgångspunkter önskvärd.

Att reformer måste ske under det långa utredningsarbetet kyrka—stat förutsattes redan av 1956 års riksdag då den begärde sådan utredning. Det överensstämmer sålunda väl med vad statsmakterna uttalat att nu ge kyrkan en för överläggningar med staten lämpad demokratisk organisation. Det pågående arbetet i 1968 års beredning om stat och kyrka behöver inte uppehållas genom beslutet om en kyrklig centralstyrelse. I stället påskynas det slutliga avgörandet, om kyrkan under tiden ges möjlighet att tillsätta de organ som skall företräda den vid överläggningar med staten. Att en fri kyrka måste ha en central styrelse är självklart och har för övrigt kommit till uttryck både i 1968 års kyrkomötes beslut och i den så kallade kyrkliga beredningsplan som tidigare utarbetats inom kyrkan. Även vid fortsatt samband kyrka—stat överensstämmer inrättandet av en sådan styrelse med både allmänna och kyrkliga önskemål och med föreliggande decentraliseringssträvanden.

Under hänvisning till det anförda får vi hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om skyndsamt utredning samt förslag till lagstiftning om en demokratiskt uppbyggd organisation av svenska kyrkan med en kyrklig centralstyrelse för överläggningar med staten om den framtida gestaltningen av förhållandet mellan staten och svenska kyrkan.

Stockholm den 24 januari 1969

		<i>Mårten Werner (m)</i>
<i>Ove Nordstrandh (m)</i>	<i>Stig Josefson (cp)</i> i Arrie	<i>Eric Nelander (fp)</i>
<i>Carl Eric Hedin (m)</i>	<i>Elias Jönsson (fp)</i> i Ingemarsgården	<i>Ingrid Sundberg (m)</i>
<i>Sigfrid Löfgren (fp)</i>	<i>C. -G. Regnéll (m)</i>	<i>Arvid Nilsson (fp)</i> i Lönsboda
<i>Per Petersson (m)</i> i Gäddvik	<i>Rolf Clarkson (m)</i>	<i>Bengt Börjesson (cp)</i> i Falköping
<i>Arne Persson (cp)</i> i Heden	<i>Johannes Antonsson (cp)</i>	<i>Gunnel Jonäng (cp)</i>
